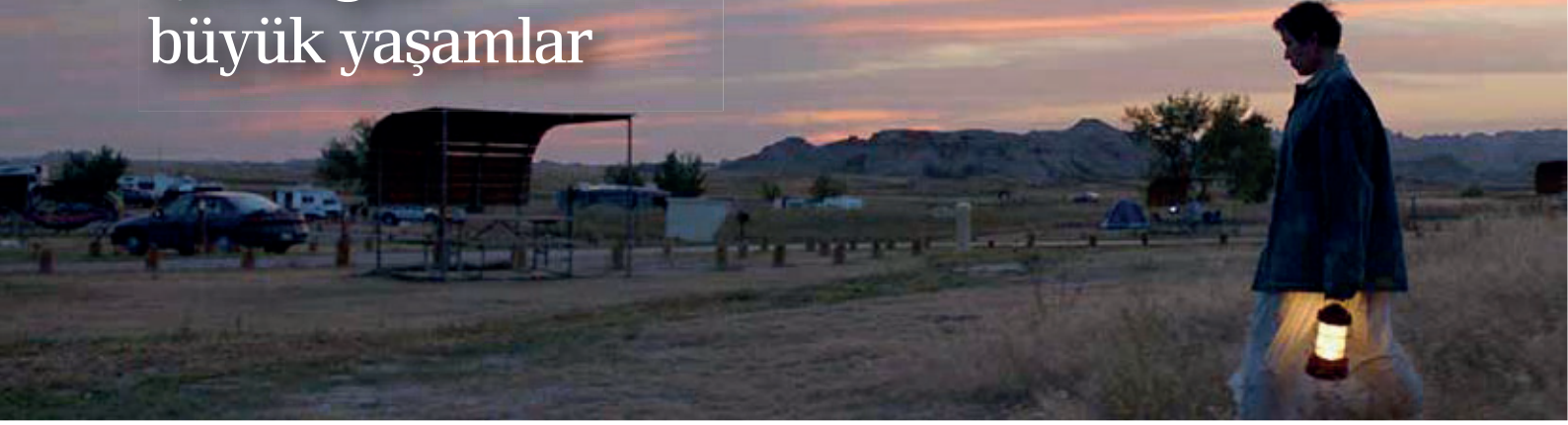

CHLOE ZHAO'NUN
BÜYÜLEYİCİ KAMERASINDAN
YENİ BİR BAŞYAPIT:

NOMLAND

Küçük karavanların
içine sığan
büyük yaşamlar

Betül Cengiz Elçioğlu

İkinci uzun metrajlı filmi "The Rider" (Binici) ile oldukça büyük beğeni toplayan Chloe Zhao'nun yönetmen koltuğunda oturduğu, 2020'nin en çok merak edilen filmlerinden "Nomadland", Frances McDormand'ın muhteşem oyunculuğuyla hayat verdiği Fern karakterinin ekseninde anlatılan bir yol, direniş ve özgürlük hikayesi. 2008 krizinde işlerini, varlıklarını kaybetmiş ve karavanlarda yaşamaya başlamış, büyük şirketler tarafından ucuz iş gücü olarak görülen, orta yaş grubu modern zaman göçebelerinin hikayesine tanık olduğumuz filmde Frances McDormand (Fern) ve David Strathairn'in (Dave) hayat verdiği karakterler dışındaki ana rollerin çoğu, tıpkı "The Rider" filminde yer alan oyuncular gibi filme konu olan hayatları yaşayan gerçek kişiler tarafından canlandırılıyor. Jessica Bruder'ın 2017 yılında yayımlanan, kurgu olmayan kitabı "Nomadland:

* Uzm. Dr., Koç Üniversitesi

Surviving America in the Twenty-First Century"den uyarlanan filmde, gerek gerçek hayat hikayelerinin anlatılması gerekse kullanılan kamera teknikleri, izleyicide aynı zamanda belgesel izliyormuş etkisi yaratıyor. Her ne kadar Chloe Zhao filmde bilinçli bir şekilde politik olmamaya çalıştığını ifade etse de mevcut sistem eleştirisini, son derece incelikli, izleyiciyi kışkırtmadan, karakterlerin iç dünyalarına yabancılaştırmadan yapmayı başarıyor.

Hikayenin kahramanlarının ellerinden alınan hayatları, ileri yaşlarına rağmen şehir şehir gezerek küçük, geçici işlerde çalışmaları, yalnızlıkları ve kayıplarının izleyicide yarattığı burukluk; göçebe yaşamlarının içine girdikçe, cesaretlerine, mücadelelerine, küçük karavanlarına sığırdıkları büyük, özgür yaşamlarına tanık oldukça yerini hayranlık duygusuna bırakıyor. Filmin başlarında markette karşılaştığı eski öğrencilerinden birisinin küçük kızının sorduğu soruya Fern'in verdiği cevap, izleyiciyi filmin en çarpıcı diya-

loglarından birisine tanıklık ettirirken; ev, yuva, aidiyet kavramlarını en yalın haliyle sorguluyor: -Evsiz olduğunu söylüyorlar, doğru mu? -Bir evim yok ama evsiz (yuvasız) değilim, aynı şey değil, değil mi? ("I am not homeless, I am just houseless, not the same, right?").

Büyük bir kısmı doğal ışık kullanılarak çekilen filmde Cloe Zhao, The Rider filminde çalıştığı başarılı görüntü yönetmeni Joshua James Richards ile çok etkileyici bir işe imza atıyor. Film bittiğinde Amerika'nın uçsuz bucaksız ıssızlarının görkemli gün doğumu ve batımı sahneleri, burada bahsetmeden geçemeyeceğimiz Ludovico Einaudi'nin muhteşem müzikleriyle kazanıyor hafızalarımıza.

Pandemi nedeniyle salonlarda fazlasıyla hakettiği geniş izleyici kitlelerine ulaşamasa da birçok festivalde ödüllü görülen, Altın Küre'den de eli boş dönmeyen film Akademi Ödülleri'nin de en büyük adayı.